

„Allerlei" uit 1916.

Een paar botanische kleinigheden, die alleen een plaatsje vragen, omdat ze betrekking hebben op Limburgsche planten!

1. Indertijd heb ik in 't Maandblad melding gemaakt van 't voorkomen van rijpe bessen aan geïsoleerde vrouwelijke planten van *Bryonia*. Daaruit zouden zich, volgens de opgaven in de literatuur, alleen mannelijke planten ontwikkelen. Ik ben in de gelegenheid geweest, dit aan een bescheiden aantal planten te controleren. Van de uitgezaaide bessen kreeg ik een 100-tal kiemplanten, waarvan 46 't tot bloeien gebracht hebben. De anderen zijn grotendeels te gronde gegaan, doordat ze te dicht opeenstonden.

Die 46 bloeiende exemplaren waren allen mannelijk.

2. Volgens onderzoekingen van Hugo de Vries en anderen hebben de zeer groote mutanten (de *gigas*-mutanten) het dubbele aantal chromosomen in hun kernen als de stamsort. In mijn tuin kwam een buitengewoon groot exemplaar van *Melandryum album* te voorschijn. In de kernen vond ik 48 chromosomen, dus ook hier het dubbele van 't normale aantal 24. [Wie over deze kwestie meer wil lezen, zie 't bijzonder interessante artikel van Fitting in *Zeitsch. f. Botanik*, 1916].

3. Het jaar 1916 was wél rijk aan teratologische verschijnselen, ten minste in Venlo en omgeving. Zonder er speciaal op te letten, heb ik kunnen waarnemen:

a. Een gefascieerde (verbreede) stengel van *Campanula rotundifolia*. Aan den top van den stengel stond een fraaie bloem met 10 kelkslippen, 10 kroonlippen.

b. Stengelfasciaties van wilg, roos en (zeer fraai en tamelijk zeldzaam!) van *Sarothamnus scoparius*.

c. Fasciaties van *Crepis biennis*, *Leontodon autumnalis* en *Chrysanthemum segetum*. (De compositen vertoonen dikwijls fasciatie).

d. Bloemverdubbelingen bij *Galcopsis speciosa* (twee onderlippen, 8 meeldraden), *Ranunculus repens* (10 kelken, 10 kroonbl.), *Viola tricolor* en *Hottonia palustris*. Bij deze laatste was de kelk meestal normaal, maar de kroon vertoonde allerlei afwijkingen (5- tot 10-talig, vergroening). Ook de meeldraden vertoonden allerlei bladvormingen.

e. Van 't driekleurig viooltje vond ik vergroeide en vergroende bloemen van bijzonder monstreuse vormen. Zonder figuren is daar echter weinig van te vertellen.

f. Natuurlijk kwam ook *Cardamine pratensis* weer met doorgegroeiide bloemen voor. Deze groeit sinds jaren in de buurt van Genooi.

4. Een paar merkwaardige pathologische vormen zijn de volgenden:

a. Bij de Smeerwortel komt op de kroon een gal voor, veroorzaakt door een kleine witte vliegenlarf. De gal heeft den vorm van een 3 tot 5 m.M. langen spoor. De bloemkroon wordt er geheel tweezijdig symmetrisch door.

b. Onder een stapel brandhout groeide en bloeide *Poa annua*, geheel wit. 't Curieusc van 't geval was, dat 't hout er ruim 1½ jaar gelegen heeft en dat 't grasje er dus, in 't donker, is gaan groeien en bloeien!

5. Venlo is in 1916 een terrein rijk geweest, waarop adventiefplanten in ongekende hoeveellieden voorkwamen. Het terrein is dat, hetwelk door afgraving van de „Genooier bergen" ontstaan is en waarover ik in 't voorlaatste „Jaarboek" iets verteld heb. Het is hier niet de plaats om de heele flora te bespreken, maar ik noem er 't volgende van:

Door 't voorkomen in talloze exemplaren vielen op: *Hyoscyamus niger*, *Lepidium perfoliatum*, *Symbrium Loeselii* en *altissimum*, *Berteroa incana*, *Bunias orientalis*, *Vicia villosa* en *V. pannonica*, *Anthemis unctoria*. Minder talrijk, maar toch vrij veel (in ± 20 of meer exemplaren) kwamen voor *Chorospira tenella*, *Turritis glabra*, *Delphinium consolidida*, *D. ajacis*, *Silene diehstoma*, *Lathyrus aphaca*, *Turgenia latifolia*, *Caucalis daucoides*, *Glancium corniculatum*, *Veronica Buxbaumii*.

Nog schaarscher waren: *Alyssum calycinum*, *Lepidium virginicum*, *Erysimum repandum*, *E. orientale*, *Silene pendula*, *Buplcurum rotundifolium*, *Draccephalus parviflorus*, *Sachys annuus*, *Leonurus cardiaca*, *Potentilla norvegica*, *Plantago arenaria*, *Myosotus Lappula*, *Lolium temulentum*.

In een of enkele exemplaren, kwamen voor: *Cicer arietinum*, *Lathyrus cicera*, *Orlaya grandiflora*, *Bifora radians*, *Nonnea pulla*, *Oenothera laciniata*.

Nieuw voor de Nederlandsche flora was:

Reseda inodora, met zeer bijzonder gevormde vruchten.

Tusschen dit alles door groeiden een groot aantal ruderaal planten en bovendien nog een aantal aangevoerde soorten, die reeds langer bij Venlo te vinden waren, bijv. *Anthemis ruthenica*, *A. Triumfetti*, *Achillea nobilis*, *Specularia speculum*, *Anchusa arvensis*, *Ambrosia artemisiaefolia*, *Lepidium ruderaale* en *L. Sophia*, *Camelina sativa*, *Silene noctiflora*, *Melandryum album*, *Melilotus arvensis*, *Medicago falcata* en *M. sativa*, *Salvia verticillata* e. v. á.

Waar komt het grootste deel van dezen bijzonderen plantengroei vandaan? Grotendeels uit graanafval van een Venlosche graanfirma.

G.

Officieel.

Nieuw lid van het Natuurhistorisch Genootschap:
A. van Goch, Maastricht.